

375 人間條件（二）—她和她生命中的男人們（序場至第八場）

你來矣喔，

Lí lâi --ah --ooh,

你猶會記得阮無？

lí iah ē-kì-tit guán --bô?

足濟年前，

Tsiok tsē nî tsîng,

咱捌相拄過，

lán bat sio-tú kuè,

嘛是這款的春天，

mā sī tsit khuán ê tshun-thinn,

溼氣真重，

sip-khì tsin tâng,

暗時的水面頂親像有一沿水氣，

àm-sī ê tsuí-bīn-tíng tshan-tshiūnn ū tsit iân tsuí-khì,

天氣拄拄欲燒烙，

thinn-khì tú-tú beh sio-lō,

毋過水猶是真冷。

m̄-koh tsuí iah sī tsin líng.

彼个時陣淡水河較闊，

Hit ê sī-tsūn Tām-tsuí-hô khah khuah,

水嘛無遮臭。

tsuí mā bô tsiah tshàu.

你有共阮拭面、拭身軀，

Lí ū kā gún tshit bīn, tshit sin-khu,

拭甲真頂真，

tshit kah tsin tíng-tsin,

毋過你有流目屎，

m̄-koh lí ū lâu bák-sái,

毋知影是因為悲傷抑是驚惶，

m̄ tsai-iánn sī in-uī pi-siong iáh-sī kiann-hiann,

恁 khà-sàng 閣有交代你，

lín khà-sàng koh ū kau-tài lí,

毋通共目屎滴佇阮的身軀，

m̄-thang kā bák-sái tih tī gún ê sin-khu,

你敢袂記得矣？

lí kám bē-kì-tit --ah?

乎，

Honnh,

是你喔！

sī lí --ooh!

啊！

Ah!

我一世人攏袂放袂記得啦！

Guá tsit-si-lâng lóng bē pàng bē-kì-tit --lah!

前一站仔乎，
Tsîng tsit-tsam-á --honnh,

我閣去共朋友講乎，
guá koh khi kâ pîng-iú
kóng --honnh,

講這馬乎欲選總統彼个少年的乎，
kóng tsit-má --honnh beh
suán tsóng-thóng hit ê
siàu-liân --ê --honnh,

我少年時代敢若看過這個人，
guá siàu-liân sî-tâi kán-
ná khuànn-kuè tsit ê lāng,

我講的就是你啦！
guá kóng --ê tō sī lí
--lah!

啊！
Ah!

生做誠成，
Senn-tsò tsiānn sîng,

庄跤面啊庄跤面，
tsng-kha-bîn --ah tsng-
kha-bîn,

啊誠古意，
ah tsiānn kóo-ì,

啊嘛有淡薄仔倔強，
ah mā ū tām-pòh-á khut-
kiông,

啊驚歹勢啊驚歹勢，
ah kiann pháinn-sè --ah
kiann pháinn-sè,

猶毋過乎三不五時仔乎嘛是誠
hong-sî,
iáu-m̄-koh --honnh sam-put-
gōo-sî-á --honnh mā sī
tsiānn hong-sî,

我按呢講你袂無歡喜啦乎？
guá án-ne kóng lí bē bô
huann-hí --lah --honnh?

喂！
Ueh!

是講乎我較無了解的是乎，
Sī kóng --honnh guá kah
bô liáu-kái--ê sī --honnh,

伊彼頭毛乎敢一定愛抹甲遐油諾？
i he thau-moo --honnh kám
it-tīng ài buah kah hiah
iū --hih?

啊！
Ah!

抹甲規个額頭按呢金鑲鑲，
Buah kah kui-ê hiáh-thau
án-ne kim-siak-siak,

啊閣有啦伊佻阮講話敢一定著愛遐
爾仔出力，
ah koh ū --lah i kah gún
kóng-uē kám it-tīng tòh-ài
hiah-nī-á tshut-lát,

一句話乎攞愛講 兩 遍以上，
tsit kù uē --honnh lóng ài
kóng n̄ng piàn í-siōng,

恁講按呢好毋好啊！

lín kóng án-ne hó m̄ hó
--ah!

按呢有好毋好啊！

Án-ne ū hó m̄ hó --ah!

哈哈，

Ha ha,

是講乎伊毋知會選牢袂，

sī kóng --honnh i m̄ tsai ē
suán tiâu --bē,

啊伊若選牢乎，

ah i nā suán tiâu --honnh,

電視頂乎定定就有伊的鏡頭，

tiān-sī-tíng --honnh

tiānn-tiānn tō ū i ē

kiānn-thâu,

啊我若看著伊乎，

ah guá nā khuànn-tiòh i

--honnh,

啊我就會想著你，

ah guá tō ē siūnn-tiòh lí,

啊閣想著恁，

ah koh siūnn-tiòh lín,

啊想著我的青春恰我一世人。

ah siūnn-tiòh guá ē

tshing-tshun kah guá tsit-

sì-lâng.

喂！

Ueh!

啊是講恁哪會攏袂老啦！

Ah sī kóng lín ná ē lóng
bē lâu --lah!

啥？

Hannh?

活咧的人毋才會老，

Uáh --leh ē lāng m̄-tsia̍h ē
lāu,

人若死就烏有矣，

lāng nā sí tō oo-iú --ah,

哪會老？

ná ē lāu?

你這馬自由矣，

Lí tsit-má tsū-iū --ah,

袂閣有病疼矣，

buē koh ū pēnn-thiānn

--ah,

操勞煩惱一世人，

tshau-lô huân-ló tsit-sì-lâng,

這馬會當好好仔歇睏矣。

tsit-má ē-tàng hó-hó-á

hioh-khùn --ah.

猶閣有一寡仔留戀，

Iah-koh ū tsit-kuá-á liū-

luân,

一寡仔毋甘乎，

tsit-kuá-á m̄-kam --honnh,

攏會啦！

lóng ē --lah!

阮以前嘛是全款，
Gún í-tsîng mã sī kâng-
khuán,

甚至，
sīm-tsi̍,

猶有一點仔毋願。
iáu-ū tsit-tiám-á m̄-guān.

這馬逐个攏有香矣乎，
Tsit-má tak ê lóng ū hiunn
--ah --honnh,

有香矣乎，
ū hiunn --ah --honnh,

好來，
hó lâi,

這馬來阿媽靈前，
tsit-má lâi a-má lîng-
tsîng,

來拜 三 拜，
lâi pài sann pài,

來，
lâi,

一 拜，
it pài,

再拜，
tsài pài,

三 拜，
sann pài,

好來香予我。
hó lâi hiunn hōo guá.

這馬乎咱今仔日 第一 工共阿媽搵
飯，
Tsit-má --honnh lán kin-á-
jit tē-it kang kā a-má
phâng p̄ng,

彼查某囝和新婦倚頭前來，
he tsa-bóo-kiánn hām sin-
pū khiā thâu-tsîng lâi,

彼个查某囝、新婦來準備做孝啦。
hit ê tsa-bóo-kiánn, sin-
pū lâi tsún-pī tsò hau
--lah.

啥？
Hannh?

做孝，
Tsò hau,

你毋知喔！
lí m̄ tsai --ooh!

電視無看過喔！
Tiān-sī bô khuànn--kuè
--ooh!

哭出來乎，
Khàu--tshut-lâi --honnh,

啊對阿媽有啥物思念，
ah tuì a-má ũ siánn-mih
su-liām,

有啥物毋甘愛共喝出來，
ũ siánn-mih m̄-kam ài kā
huah --tshut-lâi,

孝女白瓊，
孝女白瓊，

做孝開始。
tsò hàu khai-sí.

阿母，母仔，可憐喔！
A-bú, bú--á, khó-liân
--ooh!

哈哈！
Ha ha ha!

你閣共恁爸笑，
lí koh kā lín pē tshiò,

看恁母仔哭甲遮悽慘著，
khuànn lín bú--á khàu kah
tsiah tshi-tshám --tiòh,

你閣笑會出來。
lí koh tshiò ē tshut--lâi.

Tony, are you
laughing?

Tony, are you
laughing?

Shit ! 啥物攏是我。
Shit ! Siánn-mih lóng sī
guá.

It must be you .
It must be you .

It's always my
fault .
It's always my
fault .

You give me shut
up ,
You give me shut
up ,

這什麼場合啊 ！ 你還給我講髒話
。 這什麼場合啊 ！ 你還給我講髒話
。

啊是咧講啥啦！
Ah sī leh kóng siánn
--lah!

Shit , 大便 。
Shit , 大便 。

彼屎你攏知影，
He sái lí lóng tsai-iánn,

英文哪會逐改攏嘛考 五十 分爾爾。
Ing-bûn ná ē tàk kái lóng
mā khó gōo-tsáp hun niā-
niā.

啊你家己毋是全款諾，
Ah lí ka-kī m̄ sī kâng-
khuán --hiòh,

啥！
hannh!

佢俾阿啄仔做生理做幾若 十 年矣
啦,
Kah he a-tok-á tsò sing-lí
tsò kuí-lō tsáp nî --ah
--lah,

較講嘛是彼句 Nice to
meet you .
khah kóng mā sī hit kù
Nice to meet you .

是咧哭枵喔!
Sī leh khàu-iau --ooh!

我咧教囡仔無你是咧講啥?
Guá leh kà gín-á bô lí sī
leh kóng sánn?

好矣啦,
Hó --ah --lah,

傷假的代誌莫閣做矣,
siunn ké ê t̄ai-tsì mài koh
tsò --ah,

繼落來咧?
suà --lòh-lâi --leh?

閣搬佢一齣的?
Koh puann tó tsit tshut
--ê?

喂!
Ueh!

你這馬咧講啥,
Lí tsit-má leh kóng sánn,

啥?
hannh?

囡仔人咧毋捌代誌,
Gín-á-lâng leh m̄ bat t̄ai-
tsì,

你大人太種矣,
lí tuā-lâng-tuā-tsíng
--ah,

好命的媽媽攏做甲幾若任矣,
hó-miā ê má-mah lóng tsò
kah kuí-nā jīm --ah,

閣綴人佇咧三八閣假賢慧。
koh tè lāng tī-leh sam-pat
koh ké hiân-huē.

歹勢,
pháinn-sè,

這毋是 錄音帶 呢!
tse m̄ sī 錄音帶 --neh!

無彼啥?
Bô he sánn?

這是 第五代念經機 ,
Tse sī 第五代念經機 ,

是 電子合成音 較有 環保概念
。
sī 電子合成音 khah ū 環保
概念 .

哈哈。
Ha ha ha.

你閣共我笑。
Lí koh kā guá tshiò.

媽媽一世人上討厭人哭。
má-mah tsít-sì-lâng siōng
thó-ia lâng khàu.

好啦、好啦、好啦，莫要求遐濟矣
啦，
Hó --lah, hó --lah, hó
--lah, mài iau-kiû hiah
tsē --ah --lah,

這不過是一个 傳統儀式，
tse put-kò sī tsít ê 傳統
儀式，

traditional, ok?
traditional, ok?

Ok.
Ok.

恁對待媽媽嘛是這款 儀式，
Lín tuì-thāi má-mah mā sī
tsít khuán 儀式，

一个干焦會曉幾個月叫 秘書 提錢
予媽媽，
tsít ê kan-na ē-hiáu kuí
kò guéh kiò 秘書 thèh
tsînn hōo má-mah,

一个對美國轉來就來共媽媽挖錢，
tsít ê uì Bí-kok tng--lâi
tō lâi kā má-mah óo tsînn,

你是比人較偉大乎！
Lí sī pí lâng khah uí-tâi
--honnh!

講啥物無時間去病院替媽媽提藥仔，
Kóng siánn-mih bô sī-kan
khì pēnn-īnn thè má-mah
thèh iòh-á,

理由是欲參加啥物 反核四絕食抗議
。
lí-iû sī beh tsham-ka
siánn-mih 反核四絕食抗議。

Great!
Great!

你真正 Super great!
Lí tsin-tsiánn Super
great!

我共恁拜託一下好無，
Guá kā lín pài-thok
--tsít-ē hó --bô,

咱敢需要踎咧這個時陣這個所在，
lán kám su-iaù tiàm leh
tsít ê sī-tsūn tsít ê sóo-
tsāi,

咧囡仔的面頭前講這個長長短短的
代誌啊！
leh gín-á ê bīn-thâu-tsīng
kóng tsít ê tng-tng-té-té
ê tāi-tsì --ah!

喂！
Ueh!

嘿，
Hennh,

我就是，
guá tiō sī,

有看無 立法院院長打來的 ,
ū khuànn --bô 立法院院長打
來的 ,

喂 !
ueh!

嘿嘿嘿 ,
Hennh hennh hennh,

好。
hó.

我無想欲佻你冤啦。
Guá bô siūnn-beh kah lí
uan --lah.

繼落去咧 ?
Suà--lòh-khì --leh?

啊無咱這馬乎 ,
Ah bô lán tsit-má --honnh,

來跋一个柢乎 ,
lâi puàh tsit ê pue
--honnh,

啊看問阿媽看按呢食飽無 ?
ah khuànn m̄ng a-má khuànn
án-ne tsiàh-pá --bô?

啊有滿意矣無 ?
Ah ū muá-ì --ah --bô?

叫大囡來好無 , 來大囡。
Kiò tuā-kiánn lâi hó --bô,
lâi tuā-kiánn.

敲電話。
Khà tiān-uē.

大囡敲電話 ,
Tuā-kiánn khà tiān-uē,

第二的 來 第二的 ,
tē-jī--ê lâi tē-jī--ê ,

你 第二的 乎 ?
lí tē-jī--ê --honnh?

好 ,
Hó,

來乎 ,
lâi --honnh,

共阿媽講一下乎 ,
kā a-má kóng --tsit-ē
--honnh,

這準備了無論有齊備無齊備無禁無
忌 ,
tse tsún-pī liáu bô-lūn ū
tsê-pī bô tsê-pī bô kìm bô
kī,

歡歡喜喜賞賜金柢就是 ,
huann-huann-hí-hí siúnn-sù
kim-pue tō sī,

來跋落。
lâi puàh --lòh.

哪會無柢啊 !
Ná ē bô pue --ah!

無柢，
Bô pue,

來閣跋 一 遍，
lâi koh puah tsit piàn,

來賞賜金柢，
lâi siúnn-sù kim-pue,

嘛無柢呢！
mā bô pue --neh!

愛笑。
Ài tshiò.

莫怪輸甲規褲底啦！
bók-kuài su kah kui khòo-
té --lah!

無你厲害，
Bô lí lí-hāi,

你來跋啊！
lí lâi puah --ah!

喂！
Ueh!

咧欲選舉矣。
Tih-beh suán-kí --ah.

第二 新婦。
Tē-jī sin-pū.

第二 新婦乎，
Tē-jī sin-pū --honn,

來阿媽這馬 第二 新婦乎共你跋柢，
lâi a-má tsit-má tē-jī sin-pū
--honn kā lí puah-pue,

來賞賜金柢就是，
lâi siúnn-sù kim-pue tō
sī,

啊！
ah!

歹勢，
Pháinn-sè,

嘛無柢呢！
mā bô pue --neh!

來，
Lâi,

閣跋一下好啦！
koh puah --tsit-ē hó
--lah!

有無？
Ū --bô?

啊！
Ah!

無柢無柢。
Bô pue bô pue.

無柢喔！
Bô pue --ooh!

我看規氣叫 Tony 來跋就好矣啦！
Guá khuànn kui-khì kiò
Tony lâi puah tiō hó --ah
--lah!

橫直母仔心目中干焦這個查埔孫嘛！
Huînn-tit bú--á sim-bòk-
tiong kan-na tsit ê tsa-
poo-sun --mah!

嫂仔，
Só--á，

話莫按呢講好無，
uē mài án-ne kóng hó --bô，

阿媽絞尾錢 Tony 嘛無分較濟啊！
a-má kha-bué-tsînn Tony
mā bô pun khah tsē --ah!

Tony , you do this .
Tony , you do this .

What ?
What ?

You 跋柁，
You puah-pue，

asking 阿媽，
asking a-má，

看伊是 finish or not .
khuànn i sī finish or
not .

阿媽 doesn't eat this .
A-má doesn't eat this
.

我講阿媽毋食這。
Guá kóng a-má m̄ tsiàh tse.

啊這馬啥物情形啊！
Ah tsit-má siánn-mih
tsîng-hîng --ah!

跋無柁啦！
Puah bô pue --lah!

啊彼 Tony 講啥母仔無愛食彼啦！
Ah he Tony kóng siánn
bú--á bô ài tsiàh he
--lah!

啊無欲食啥？
Ah-bô beh tsiàh sánn?

我哪會知，
Guá ná ē tsai，

我敢你喔，
guá kánn lí --ooh，

彼英文阮敢聽有！
he Ing-bûn gún kám thiann-ū!

你！
Lí!

勝仔，
Sîng--á，

啊伊講母仔欲食啥？
ah i kóng bú--á beh tsiàh
sánn?

伊講媽媽早頓攏是食烘 siók-
pháng 啦！

I kóng má-mah tsá-tng lóng
sī tsiàh hang siók-pháng
--lah!

咁咖啡有加牛奶無加糖，
Lim ka-pi ū ka gû-ling bô
ka thng,

閣欲看啥物 電視 的 早時新聞。
koh beh khuànn siánn-mih
tiān-sī ê tsái-sī sin-bûn.

啊就去攢啊！
Ah tiō khì tshuân --ah!

喂！
Ueh!

啊母仔 臺灣人 怎麼 攢這 美國
禮啥？
Ah bú--á Tâi-uân-lâng
怎麼 tshuân tse Bí-kok
lé --hannh?

講這咧！
Kóng tse --leh!

啊你毋 臺灣 喙，
Ah lí m̄ Tâi-uân tshuì,

聽著講食 日本 料理規個人爽甲敢
若著猴咧！
thiann-tiòh kóng tsiàh
Jit-pún liāu-lí kui-ê
lâng sòng kah kánn-ná
tiòh-kâu --leh!

好矣！
Hó --ah!

緊去攢攢咧、緊去攢攢咧啦！
Kín khì tshuân-tshuân
--eh, kín khì tshuân-

tshuân --eh --lah!

緊入去用。
kín jíp-khì iōng.

有影喔！
Ū-iánn --ooh!

恁遮的人辦代誌。
Lín tsia-ê lâng pān tãi-tsi.

嘿，
Heh,

歹勢乎，
pháinn-sè --honnh,

這嘛是愛綴時代咧行啦。
tse mā sī ài tuè sī-tâi
leh kiānn --lah.

歹勢。
Pháinn-sè.

有影，
Ū-iánn,

有影。
Ū-iánn.

以後遮的猴死囡仔若掣起來，
Í-āu tsia-ê kâu-sí-gín-á
nā tshuah --khí-lâi,

三頓愛改擇 麥當勞 矣啦！
sann tng ài kái phâng 麥當
勞 --ah --lah!

有可能。
Ū khó-lîng.